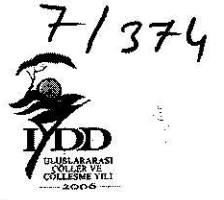

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01- 971
Konu : Sayın Mehmet SERDAROĞLU' nun
7/374 Esas No' lu Yazılı Soru Önergesi

19/11/2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 23.10.2007 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-815 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Kastamonu Milletvekili Sayın Mehmet SERDAROĞLU' nun “akarsu ve göllerin kirlilik ölçümlerine ilişkin” 7/374 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilâşikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Veyisel EROĞLU
Bakan

EK
Cevabi yazı (3sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:
Başbakanlık

**KASTANMONU MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET SERDAROĞLU' NUN
7/374 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

1. 2007 itibariyle su kalitesi gözlem istasyonlarının adedi 1165'tir. Mevcut su kalitesi izleme programı nehirleri ve yeraltı sularını kapsamaktadır. Her bir istasyonda ortalama olarak iki ayda bir ölçüm yapılmaktadır. İzleme sıklıkları, özellikle içme suyu olarak planlanan yüzey sularında yılda 12' ye kadar artabilmekte, sulama için kullanılan ve üzerinde herhangi bir kirlilik baskısı bulunmayan yeraltı suları için ise izleme sıklığı yılda 2 kereye kadar düşebilmektedir. Mevcut durumda istasyonların %82'si akan yüzey suları, kalan %18'i ise yer altı suları üzerinde bulunmaktadır. Nehirler üzerindeki 243 ve yer altı suları üzerindeki 133 istasyonda ölçümler mevcut ve planlanan içme suyu kaynaklarının kalitesini değerlendirmek amacıyla yapılmaktadır. Mevcut durumda DSİ laboratuvarlarında 35 su kalitesi parametresinin ölçümü yapılmaktadır. Su kaynakları, farklı kullanım amaçları için aşağıda verilen mevzuat çerçevesinde değerlendirilmektedir.

DSİ Genel Müdürlüğümüz 21 Bölge Müdürlüğü ile Merkez laboratuvarında yapılan izleme çalışmaları kapsamında, nitrat, nitrit, amonyum, fosfat, bor, alkali ve toprak alkali metaller (örn. Potasyum, kalsiyum, magnezyum) gibi çevreyle ilgili en önemli inorganik parametreler, biyokimyasal oksijen ihtiyacı ve toplam organik karbon gibi organik parametreler, arsenik, civa, kadmiyum gibi ağır metalleri ve Toplam Koliformlar gibi bakteriyolojik parametreler izlenmektedir. Söz konusu izleme çalışmalarıyla elde edilen verilen Bölge müdürlüklerimiz tarafından Su Kalitesi Veritabanına aktarılmakta ve değerlendirilmektedir.

2. Ülkemiz su kaynakları nüfus artışı, sanayileşme, tarımsal faaliyetler nedeniyle kirletilmektedir. Her bir su kaynağının kirlenme derecesi, kirliliğe neden olan faaliyetlerin yoğunluğuna, bunlara ilişkin kirlilik önleme faaliyetlerinin derecesine, sistemin kirliliği özümleme kapasitesine göre değişmektedir. Su kaynaklarının kullanım amaçları da mevcut kalite durumlarına göre belirlenmektedir. Örneğin Ankara Çayı'nın Ankara Tartlar Atıksu Arıtma Tesisi çıkışında yer alan kısmı mevcut durumda içme suyu olarak kullanılmayacak kadar kirli, ancak meyve ağaçlarının sulanması için tavsiye edilebilecek kadar güvenli bir kalitede akmaktadır. Çayın Ankara kentinin atık sularını alması nedeniyle uzun yıllar yaşanan kirlilik problemi, şehrin çayın geçtiği bölümlerinde kesif bir koku biçiminde hissedilmiş, ancak Ankara Tartlar Atıksu Arıtma Tesisinin devreye girmesiyle mevzuat gereği sağlanması gereken su kalitesi sağlanabilmiştir.

3. Bilindiği gibi Ülkemiz akarsularının rejimlerindeki düzensizlik nedeniyle birçok depolama tesisi yapılmak zorunda kalınmıştır. İçmesuyu amaçlı olarak kullanılan depolamalar genellikle akarsuların menbalarında, henüz kirletilmemiş bölümlerinde seçilmiştir. Buna ek olarak, içmesuyu kaynaklarının su toplama havzalarında alınan tedbirler daha sıkı olmaktadır.

Ancak menbadan mansaba doğru gidildikçe kirlilik etkileri görülmektedir. Özellikle şehir ve sanayi çıkışlarında ileri derecede kalite bozulmaları görülmektedir.

4. Bilindiği gibi Ülkemiz nüfusu artan ve yatırımlarını tamamlamamış bir ülke durumundadır. Bu sebeple de çevreye, dolayısıyla su kalitesine baskı yaratan birçok unsur bulunmaktadır. Bu sebeple her yeni yatırımın çevreye etkileriyle değerlendirilmesine, bu kapsamda etkileri azaltmak için gerekli yatırımların yapılmasına çalışılmaktadır.

Şehir kanalizasyonlarından kaynaklanan etkilerin olabildiğince azaltılması için Belediyelerimiz tarafından işletmeye alınan atıksu arıtma tesislerinin sayısı hızla artmaktadır. Benzer biçimde, planlanan sanayi yatırımlarının su kaynaklarına olumsuz etkilerinin azaltılması için yapılması gerekenler çevresel etki değerlendirmesi çalışmalarıyla belirlenmektedir. Yine işletmede olan tesislerinin düzenli olarak denetlenmesiyle kirlilik etkilerinin azaltılmasına çalışılmaktadır.

Su kalitesi çalışmaları ile su kaynaklarımızın "kirli" ve "çok kirli" bölümleri belirlenmektedir. Ancak, özellikle su kaynaklarının kirliliğini önlemek için yapılacak yatırımları yüksek maliyetler gerektirmektedir. Devlet bütçesinden sağlanacak finansal kaynakların su kaynaklarının kullanım maksadına göre önceliklerine yatırım programına alınmaktadır.

5. Mevcut durumda, içmesuyu kalitesine ilişkin Ülkemiz mevzuatı Avrupa Birliği mevzuatına birebir uyumludur. Buna göre, içmesuyu amaçlı kullanılacak sular için kalite sınıfları belirlenmekte, bu kalite sınıflarına göre de içmesuyu arıtma tipi seçilmektedir. Böylelikle arıtma tesisleri çıkışında su kalitesinin TS266 ile belirlenen kriterlere uygun olması sağlanmaktadır.

Mevcut mevzuata göre yüzey suları 1, 2, 3 ve 4. sınıf olarak sınıflandırılmakta, 3. ve 4. sınıfta yer alan suların içme maksatlı olarak kullanılması tercih edilmemektedir. Ülkemizde, içmesuyu havzalarına getirilen sıkı koruma tedbirleri sebebiyle kaynaklarımızda su kalitesi genellikle korunabilmektedir. Mevcut durumda Ankara ve İstanbul kentlerine su sağlayan kaynaklarımızın su kaliteleri Konvansiyonel arıtımla içilmeye uygun (2.) su kalitesindedir. Her iki kentimizde de içmesuyu arıtma tesisleri çıkışlarında su kalitesi TS266 ile belirlenen "içilecek sulardaki kalite" standartlarına uymaktadır.

TS266 ile belirlenen su kalitesinin sağlanması için içmesuyu arıtma tesislerinde yer alması gereken tüm üniteler için gerekli yatırımlar öncelikle sağlanmaktadır. Bu nedenle herhangi bir kaynağın yeterince korunamadığı ya da doğal olarak kirlilik parametreleri bulundurduğu durumlarda da gerekli arıtma maliyetlerinin karşılanacağı ve halkımıza güvenli içilebilir su sağlanacağı konusunun vurgulanmasında yarar görülmektedir.

Kızılırmak'tan Ankara'ya sağlanacak içmesuyu için kalite izleme çalışmaları uzun süredir sürdürülmektedir. Kızılırmak üzerinde yer alan illerin atıkları kirlilik kaynağını

oluşturmaktadır. Yapılan ölçümlere göre; A grubu parametreler yönünden IV. Sınıf, B grubu parametreler yönünden II. Sınıf, C grubu parametreler yönünden ise III. sınıf su kalitesindedir.

Melen Çayından İstanbul'a sağlanacak içmesuyu kalitesi standartlara uygundur fakat bu akarsu da Düzce ilinin atıkları sebebiyle risk altında olup, gerekli tedbirler alınacaktır.

